

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

28 martie 2017

mun. Chișinău

Colegiul lărgit în următoarea componență:

președinte: Petru Ursache

judcători: Nadejda Toma, Ghenadie Nicolaev, Constantin Alerguș și Vladimir Timofti,

judecând, fără citarea părților, recursurile ordinare declarate de către avocatul Cernomoreț Sergiu în comun cu inculpatul Gordei Mihail, și de către avocatul Baban Nicolae în numele inculpatului Tcaci Vasile, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Edineț din 21 aprilie 2015 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 25 mai 2016, în cauza penală privindu-i pe

Gordei Mihail xxx, născut la xx.xx.xxxx, originar și domiciliat, sat. xxx, r-nul xxx;

Tcaci Vasile xxx, născut la xx.xx.xxxx, originar și domiciliat sat. xxx, r-nul xxx.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 10.03.2014 – 21.04.2015;

Instanța de apel: 29.05.2015 – 25.05.2016;

Instanța de recurs: 22.08.2016 – 28.03.2017.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Edineț din 21 aprilie 2015, Tcaci Vasile și Gordei Mihail au fost recunoscuți vinovați și condamnați în baza art.326 alin.(2) lit. b) Cod penal, fiindu-le stabilită pedeapsă, după cum urmează:

- Gordei Mihail, la 3 ani închisoare, iar conform art.90 Cod penal, a fost dispusă neexecutarea pedepsei aplicate pe un termen de probă de 3 ani, dacă nu va săvârși o nouă infracțiune și, prin comportare exemplară și muncă cinstită va îndreptăți încrederea ce i s-a acordat. În termenul pedepsei aplicate lui Gordei Mihail, a fost inclus termenul aflării în stare de arest preventiv și la domiciliu de la 13 ianuarie 2014 până la 03 februarie 2014;

- Tcaci Vasile, la 4 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis. Conform art.65 alin.(3) Cod penal, Tcaci Vasile a fost privat

de dreptul de a exercita funcții publice și de demnitate publică pe un termen de 5 ani.

Termenul executării pedepsei aplicate inculpatului Tcaci Vasile urmând a fi calculat din ziua reținerii lui, cu includerea în acest termen a perioadei aflării lui sub arest preventiv și la domiciliu de la 13 ianuarie 2014 până la 10 octombrie 2014.

2. Pentru a se pronunța astfel, în fapt, instanța de fond a constatat că, Tcaci V., activând în baza ordinului nr.xxx-x din xx xx xxxx în funcția de procuror în procuratura raionului Ocnița, fiind persoană cu funcție de demnitate publică, investită cu drepturi și obligații în vederea exercitării funcțiilor autorităților publice, folosind intenționat situația sa de serviciu prin înțelegerea prealabilă cu o rudă de a lui, Gordei M., împreună, au comis traficul de influență în următoarele circumstanțe: la 22.12.2013 Inspectoratul de poliție raionului Ocnița a pornit procesul contravențional în baza art.353 Codul Contravențional - ultragierea colaboratorilor de poliție, în privința cet. Chirpicinic S. Acest proces contravențional a fost expedit conform competenței la Procuratura raionului Ocnița pentru adoptarea hotărârii. Examinarea a fost dispusă procurorului în procuratura raionului Ocnița, Gherman I., care prin citație din 30.12.2013 l-a citat pe Chirpicinic S. la Procuratura raionului Ocnița la data de 10.01.2014. La 03.01.2014 Gordei M., acționând conform înțelegerii prealabile cu Tcaci V. l-a contactat la telefon mobil pe Chirpicinic S., comunicându-i că el poate rezolva problema apărută contra unei sume de bani de 400 euro, pe care le va transmite procurorului. La 10.01.2014 Gordei M. a venit la Chișinău și s-a întâlnit cu Vișnevschi O., soția lui Chirpicinic S., pentru a primi actele întocmite pe numele lui S.Chirpicinic și 400 euro extorcați pentru adoptarea unei decizii favorabile în privința lui Chirpicinic S. de către procuror în Procuratura raionului Ocnița Gherman I. Vișnevschi O. a explicat lui Gordei M. că soțul nu este acasă și va transmite bani numai în prezența soțului. Dorind atingerea scopului criminal, la 13.01.2014, discutând prin telefon mobil, Gordei M. i-a spus lui Chirpicinic S. ca să transmită banii 400 euro și actele (citație, procesul-verbal cu privire la contravenție, copia buletinului de identitate) prin intermediul șoferului de la rutieră Chișinău - Ocnița care se pornește din Chișinău la orele 11²⁰. În aceeași zi la orele 15³⁰, Gordei M. fiind în centrul or. Ocnița a oprit rutiera menționată și a primit de la șofer suma de 400 euro și actele transmise de către Chirpicinic S. În momentul primirii banilor și actelor solicitate Gordei M. a fost reținut în flagrant delict. Gordei M. a indicat precum că, banii menționați și actele urmează să le transmită procurorului în Procuratura raionului Ocnița, Tcaci V., care îl așteaptă cu bani în Procuratură ca să le transmită procurorului Gherman I., pentru adoptarea unei hotărâri favorabile în procesul contravențional comis de către cet. Chirpicinic S. În aceeași zi la ora 17:31, Gordei Mihail s-a prezentat în biroul de serviciu al procurorului în Procuratura raionului Ocnița, Tcaci V., unde conform înțelegerii prealabile, i-a transmis ultimului actele întocmite pe numele cet. Chirpicinic S. și bani ce nu i

se cuvin, în sumă de 400 euro, ce constituie conform cursului oficial al BNM - 7112,4 lei.

3. Împotriva sentinței au declarat apeluri, procurorul în serviciul Nord al Procuraturii Anticorupție, Diaconu I., avocatul Baban N. în numele inculpatului Tcaci V. și avocatul Cernomoreț S. în numele inculpatului Gordei M.

3.1. Procurorul a solicitat admiterea apelului, casarea parțială a sentinței, rejudecarea cauzei și adoptarea unei noi hotărâri, prin care Gordei M. să fie recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzută de art.326 alin.(2) lit.b) Cod penal și în baza acestei legi să-i fie stabilită pedeapsa cu închisoare pe un termen de 3 ani, cu ispășirea pedepsei închisorii în penitenciar de tip semiînchis.

În motivarea apelului înaintat, apelantul a indicat:

- sentința, în partea privind recunoașterea lui Tcaci V. și Gordei M. vinovați de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.326 alin.(2) lit. b) Cod penal este apreciată de către acuzatorul de stat drept legală și întemeiată, fiind contestată sentința pentru motivul ilegalității aplicării art.90 Cod penal și dispunerea suspendării condiționate a executării pedepsei cu închisoare aplicate inculpatului Gordei M., fără a se ține cont de toate circumstanțele cauzei.

A menționat, că corectarea inculpatului Gordei M. nu este posibilă fără izolarea acestuia de societate.

3.2. Avocatul Baban Nicolai în numele inculpatului Tcaci V. a solicitat admiterea apelului declarat, casarea sentinței în privința lui Tcaci V. cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit de prima instanță, prin care Tcaci V. să fie achitat pe art.326 alin.(2) lit. b) Cod penal, din motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii.

În argumentarea apelului, avocatul Baban N. a invocat, că concluziile instanței sunt bazate pe presupuneri, vin în contradicție cu circumstanțele cauzei, contrar prevederilor art.100, 101 Cod de procedură penală, nu au fost verificate probele administrate sub toate aspectele, complet și obiectiv, fiind apreciate eronat, că au fost comise erori de drept procesual și că instanța neîntemeiat a ajuns la concluzia pripită, eronată și nemotivată de vinovăție a inculpatului Tcaci V. de comiterea infracțiunii, prevăzute de art.326 alin. (2) lit. b) Cod penal; că dânsul nu a întreprins careva acțiuni concrete în vederea dobândirii banilor menționați, faptul că l-a contactat telefonic pe Gordei M. nu poate fi apreciată ca extorcare de bani, careva probe veridice în acest sens acuzarea nu a prezentat, motivul și conținutul convorbirilor între cei doi nu a fost cercetat.

Apelantul a menționat că declarațiile martorului Vișnevschi O. și a martorului Chirpicinic S. vin în contradicție cu stenogramele prezentate la CNA, indicând că martora Vișnevschi O. a comunicat, că după ce s-a dus soțul la Moscova, ea a înregistrat toate convorbirile telefonice și discuțiile pe care le-a avut la scara blocului, toate discuțiile au fost înregistrate și predate la CNA. Apelantul indică că din înregistrările audio, care sunt la materialele

dosarului, nu se atestă faptul, că Gordei M. să spună vreodată „xxx Vasea” - procuror și nici nu se comunică de careva sume de bani „Euro” pe care trebuie să le transmită pentru încetarea procesului verbal.

În stenograma din 13.01.2014 a discuțiilor purtate de către Chirpicinic S. și Gordei M. nu se numește vreo familie a vreunui procuror, nici Chirpicinic S. nu spune vreun nume, limitându-se doar la „procuror, procuratură, probleme”. Fiind interogat inculpatul Gordei M. atât la organul de urmărire penală cât și în ședința de judecată a menționat, că suma de 400 euro, i-a luat pentru el personal.

Apelantul a menționat, că organul de urmărire penală nu a respectat procedura de adunare a probelor și drepturile învinuiților, precum și, că a avut loc o provocare cu asistența organelor de drept; nu a efectuat o examinare atentă a materialelor administrate în cadrul urmăririi penale, nu a luat măsurile necesare pentru descoperirea adevărului în scopul determinării dacă a existat sau nu o provocare și nu a procedat la excluderea probelor obținute în acest mod; ordonanțele de începere a urmăririi penale nu au fost întocmite în conformitate cu prevederile art. 274, 231, 255 Cod de procedură penală, fiind formale, nemotivate, fără a fi indicat, cauza la care se referă, obiectul acțiunii sau măsurii procesuale, temeiul legal, astfel lipsite de importanță și sens, etc., nu este indicat timpul pornirii, adică ora de la care a început urmărirea penală; nici Chirpicinic S. și nici Vișnevschi O. nu au fost audiați pe faptul provenienței CD-discurilor, suportului pe care au fost înregistrate convorbirile telefonice, descrierea detaliată a convorbirilor telefonice, etc., nu au fost întocmite careva acte procedurale prevăzute de Codul de procedură penală privind ridicarea suportului în original pe care au fost înscrise interceptările telefonice și CD-discurilor înregistrării audio prezentate de către Chirpicinic S. și Vișnevschi O., nefiind examinate și atașate ca corpuri delictive la cauza penală, la etapa inițială a efectuării urmăririi penale. La fel nu a fost stabilit cu certitudine mijlocul tehnic special cu care au fost efectuate înregistrările. Prin ordonanța de recunoaștere a obiectelor drept corp delict din 30.01.2014, nu este stipulat, că discurile au fost împachetate și sigilate, nu este stipulat câte discuri anume, ținând cont de faptul că art.132⁸ Cod de procedură penală strict prevede interceptarea și înregistrarea comunicărilor se aplică în exclusivitate la cauzele penale care au ca obiect urmărirea penală asupra cărora există date au probe cu privire la săvârșirea infracțiunilor, prevăzute de art.326 alin.(3) Cod penal.

Apelantul a indicat că prin procesul-verbal privind examinarea bancnotelor din 13.01.2014, s-au constatat încălcări ale normelor procesuale: procesul-verbal care urmează a fi întocmit în corespundere cu prevederile art.260 Cod de procedură penală, nu corespunde cerințelor ce se impun. Nu participă un specialist, căruia este necesar de a-i fi explicate drepturile și obligațiile prevăzute de art.87 Cod de procedură penală. În procesul-verbal lipsește rubrica privind informația de comunicare a unor prevederi necesare prevăzute la art.277 Cod de procedură penală. Mai mult, banii sunt examinați la 13.01.2014, iar recunoscuți în calitate de corp delict și atașați la dosarul

penal abia la 20.01.2014. Procesul-verbal face mențiune la art.art.52 alin.(2) pct.2), 118, 124, 260, 261 Cod de procedură penală, care nu reglementează efectuarea acestei acțiuni. În atare situație, nefiind stabilit și constatat proveniența banilor, astfel fiind admise încălcări grave ale cerințelor Codului de procedură penală, prin urmare apelantul a solicitat instanței a recunoaște nul acest proces-verbal de examinare.

În opinia apelantului, acțiunile înlăptuite în zilele de 03-13 ianuarie 2014 nu sunt altceva decât o provocare din partea lui Chirpicinic S. și Vișnevschi O., precum și a procuraturii Anticorupție și MAI, acțiuni efectuate sub controlul organelor de drept și până la pornirea procesului penal. Apelantul a solicitat instanței de fond de a considera: că a avut loc o provocare din partea agenților statului, iar inculpații sunt victime ale acestei provocări; că nicio probă nu a demonstrat că inculpații au solicitat vreo sumă de bani, că a avut loc organizarea săvârșirii infracțiunii, în lipsa oricărui indiciu cu privire la săvârșirea unei infracțiuni, prin utilizarea martorului denunțator; că nu există nicio probă care să indice că inculpații ar fi săvârșit anterior vreo infracțiune, mai ales de corupție; că nu s-a dovedit faptul că infracțiunea ar fi avut loc de la sine, dacă nu ar fi fost implicarea pro activă a organelor de stat. Instanța nu s-a expus pe circumstanțele date. Erorile din actele procesuale nu au fost corectate de către procuror în ordinea art. 249 Cod de procedură penală. În legătură cu aceasta a solicitat instanței de a dispune expertiza criminalistică a scrisului. Prin ordonanța din 13.01.2014 s-a dispus documentarea cu ajutorul metodelor și mijloacelor tehnice pentru localizarea și urmărirea prin sistemul de poziționare globală (GPS) și prin mijloace tehnice în vederea relevării și fixării acțiunilor Gordei M. Nici în ordonanță și nici în demers nu sunt stipulate care mijloace tehnice vor fi utilizate la efectuarea acestor măsuri speciale de investigații, cu indicarea tipul, datele tehnice, etc. Nu este întocmit niciun act procesual care ar confirma înzestrarea și respectiv ridicarea sau dezânzestrarea cu tehnică specială a lui Chirpicinic S. și Gordei M. sau altei persoane/identitatea căreia nu este cunoscută, acțiuni pentru care sunt necesare cunoștințe speciale conform art. 87 Cod de procedură penală și în ce împrejurări, cum are loc aplicarea mijlocului și locul unde a fost instalat însăși aparatul, cine este proprietarul legal. Din materialele cauzei penale, reiese că ofițerul superior de investigații al secției „K” a DA a SSI și CC al MAI maior de poliție Capatici V., contrar prevederilor Cod de procedură penală și Legii nr.59 neavând nicio calitate procesuală, în lipsa unui temei legal, cu încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, în lipsa existenței unei înregistrări legitime a presupusei infracțiuni a efectuat un șir de înregistrări presupuse audio și video, sursa din care provine respectiv nu poate fi verificată, însă deși procurorul care a efectuat nemijlocit urmărirea penală le-a anexat în lista probelor înaintate de către acuzare în instanța de judecată, fără a fi aduse la cunoștință persoanelor supuse acestor măsuri speciale de investigații.

Prin ordonanța privind efectuarea activității de investigații și demersul procurorului din 22 ianuarie 2014 s-a solicitat autorizarea ridicării

descifrărilor convorbirilor telefonice intrare-ieșire de la furnizor de servicii de comunicații „ORANGE” de pe numerele de telefoane ce le aparțin învinuiților Tcaci V. și Gordei M. Tot la 22.01.2014 judecătorul de instrucție a judecătoriei sectorului Buiucani mun. Chișinău a admis demersul și a autorizat colectarea informației solicitate. Contrar prevederilor art. art. 126; 128; 132; 132M32⁴; 132⁵; 132⁹; 134⁴, 157-163; 260 Cod de procedură penală. Prin urmare, acțiunea în cauză a fost efectuată, contrar prevederilor Codului de procedură penală, deoarece legislația nu permite astfel de măsură în cauza penală nr.2014978002, începută conform semnelor, ce caracterizează elementele infracțiunii, prevăzute de art.326 alin. (2) Cod penal. Procesul-verbal de examinare a apelurilor telefonice este datat cu 31 ianuarie 2014, început la 09⁰⁰ și finisat la 12⁰⁰, iar ordonanța de recunoaștere a listei apelurilor telefonice drept corp delict este din data de 30.01.2014. Deci corpurile delictelor potrivit art.158 Cod de procedură penală se recunosc prin ordonanța organului de urmărire penală, prin descrierea lor detaliată, dacă au fost dobândite prin ridicare sau prezentate de către participanți la proces. Dar procurorul mai întâi recunoaște ca corp delict apoi examinează. A invocat instanței de a recunoaște nulă această măsură specială de investigație din motivul, că a fost efectuată cu încălcarea legislației procesual-penale, că lipsește un proces-verbal de ridicare a listei apelurilor telefonice, care în conformitate cu art. 158, 163 Cod de procedură penală să constituie mijloc de probă, măsură de investigație, nu a fost adusă la cunoștință persoanelor supuse acestor măsuri, explicându-se temeiul și modul de atac, ordonanța de recunoaștere ca corp delict este datată până corpurile delictelor să fie examinate.

La efectuarea percheziției corporale a lui Gordei M. și întocmirea procesului-verbal de percheziție au fost admise un șir de încălcări esențiale ale Codului de procedură penală și anume nu au fost respectate cerințele: art.87 alin.(1), 127 alin.(4) și (7), 128 alin.(3), 131 alin.(1) pct.1) și alin.(5), 132 alin.(1), 260 alin.(2) pct.3), 260 alin.(4) și (5), 131 alin.(4), 277, 131 alin.(5), 159 alin.(1), 165-167, 251 Cod de procedură penală. În cauza penală lipsește un proces-verbal întocmit conform Codului de procedură penală prin care au fost despachetate pachetele în care se aflau banii și documentele, un proces-verbal privind transmiterea lui Gordei M. a banilor și documentelor, un proces-verbal privind dotarea lui Gordei M. cu mijloace și tehnică specială, o ordonanță și un proces-verbal de ridicare de la Gordei M. a mijloacelor și tehnicii speciale, un proces-verbal de examinare a mijloacelor și tehnicii speciale, sau alte acte procedurale prevăzute de Codul de procedură penală. Procurorul împreună cu colaboratorii MAI, aflându-se în afara orașului, contrar prevederilor Codului de procedură penală și Legii nr.59 l-au instigat pe Gordei M. de a se deplasa în procuratura raionului Ocnița, deci după terminarea percheziției corporale Gordei M. este trimis sub controlul procurorului și colaboratorilor MAI cu banii și documentele ridicate să le transmită procurorului Tcaci V., astfel fiind consemnată o provocare la comiterea infracțiunii. Astfel a invocat, că probele acuzării dobândite prin măsurile speciale de investigații, au fost efectuate cu încălcări esențiale ale

legislației procesual penale, deoarece au fost efectuate de un organ și o persoană neîmpunernicită conform legii, au fost admise erori grave la efectuarea și consemnarea acestor măsuri, astfel nu pot fi admise ca probe, indicînd asupra nulității lor.

La fel a invocat, că urmează a fi recunoscute nule procesele-verbale de audiere a bănuitului Gordei M. din 13.01.2014, întocmit cu încălcări procesuale și nefiind semnat de către Gordei M., scris sub dictare, precum și procesul-verbal de confruntare din 15.01.2014. Declarațiile făcute de Gordei M. au fost sub influență și constrângere, fiind amenințat, nu corespund realității și sînt contradictorii, care nu au fost verificate. Drept temei servește stilul de exprimare, termenii utilizați, durata audierii, aflării în custodia și sub controlul organelor de drept. După reținere a fost escortat în cătuși în afara localității, contrar voinței sale în câmpul liber, unde se află sistemul de ventilație a minei de piatră Ocnița, cu participarea persoanelor mascate, în frig, neavînd posibilitatea de a cunoaște și nefiind informat despre cele întîmplate, fapte care pot fi doar apreciate ca „determinare la colaborare cu organele de drept prin constrângere psihică și fizică”. Astfel, dacă nu ar fi intervenit organele de drept, Gordei M. nu ar fi transmis 400 euro procurorului Tcaci V., fiindcă, nu există careva probe, că între ei a existat o înțelegere prealabilă.

Consideră că atât Gordei M., cât și Tcaci V. au fost puși sub o învinuire neclară, neconcretă și formală, de care nu te poți apăra, se constată prezența unui viciu fundamental, încălcarea dreptului la un proces echitabil și astfel, li s-a încălcat dreptul la apărare și la un proces echitabil, consfințite în art.6 al CoEDO, constatînd o încălcare a dreptului la apărare la punerea persoanei sub învinuire, fapt care atrage nulitatea ordonanței de punere sub învinuire, iar această circumstanță excluzînd tragerea la răspundere penală. Mai mult ca atât Tcaci V. a fost recunoscut în calitate de bănuit privind o bănuială rezonabilă că a săvârșit o infracțiune, prevăzută de art.324 alin.(3) Cod penal, iar învinuirea i-a fost înaintată pe art.326 alin.2 lit. b) Cod penal. În cadrul audierii în calitate de învinuit, Tcaci V. a indicat, că vina nu și-o recunoaște se abține de a face declarații pentru a se pregăti de apărare. Suplimentar nu a mai fost audiat, prin ce i-a fost încălcat dreptul la un proces echitabil.

Apelantul consideră, că instanța de judecată în ședința preliminară urma să stabilească legalitatea prelungirii duratei arestării preventive, soluționînd potrivit art.345 alin.(4) Cod de procedură penală chestiunile privind măsurile preventive. Însă atât procurorul, cât și instanța de judecată eronat au aplicat prevederile art. 186 alin.(6), 231 alin.(2), 233 Cod de procedură penală și Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție nr.1 din 15.04.2014 „Despre aplicarea de către instanțele judecătorești a unor prevederi ale legislației de procedură penală privind arestarea preventivă și arestarea la domiciliu”, fiind prelungită durata arestării preventive în faza judecării cauzei cu 90 de zile, necătînd la faptul, că în caz dacă este necesar de a prelungi durata arestării preventive a inculpatului, procurorul, nu mai târziu de 5 zile pînă la expirarea termenului de arestare, înaintează instanței care judecă cauza un demers

privind prelungirea acestui termen, nu s-a luat în considerație, că a fost omis termenul de 5 zile, fiindcă demersul în instanță a fost înregistrat cu data de 10.03.2014, iar termenul expira la 14.03.2014. La calcularea termenelor procedurale nu s-a luat în considerație, că calcularea se pornește de la ora, ziua, luna și anul indicate în actul care a provocat curgerea termenului, afară de cazurile în care legea dispune altfel. În calcularea termenelor privind măsurile preventive, ora sau ziua de la care începe și la care se sfârșește termenul intră în durata acestora. Fără a fi adus la cunoștință și înmănat inculpatului și apărătorului, fapt adevărat prin lipsa semnăturilor lor, demersul a fost examinat de instanță, cu toate că urma să fie respins, ca înaintat tardiv. La demers nu au fost anexate careva probe materiale privind necesitatea prelungirii arestului preventiv. Termenul de menținere a inculpatului Tcaci V. în stare de arest preventiv și arest la domiciliu, perioada de la 07.02.2014 până la 27.10.2014 a fost contestat de avocat și inculpat în prima instanță și în Curtea de Apel Bălți, însă nicio instanță nu s-a expus asupra legalității prelungirii măsurilor preventive începând cu 07.02.2014.

Consideră, că concluziile instanței de judecată precum, că „niciuna din acțiunile procesuale descrise mai sus care au fost contestate de însăși inculpatul Tcaci sau apărătorul său, niciuna din acțiunile procesuale descrise mai sus nu au fost declarate nule ca urmare a contestării lor” nu corespunde realității și contravine cerințelor Codului de procedură penală, deoarece în cadrul urmăririi penale, la terminarea urmăririi penale și în cadrul cercetării judecătorești au fost înaintate cereri și demersuri de avocat și inculpat, iar instanța urma să le examineze și să-și expună părerea în ședința de judecată sau în sentința pronunțată, astfel expunându-se în ședință pe cele invocate. Însă, instanța contrar prevederilor Codului de procedură penală în sentință nu s-a expus.

La fel, a invocat, că instanța nu s-a expus asupra modului și legalității suspendării din funcție a inculpatului Tcaci V., începând cu data de 13.01.2014, reținerea care a avut loc după programul orelor de lucru, ș.a. cereri și demersuri. Motivele invocate în cereri și demersuri, nu au fost dezbătute și apreciate de către instanță. Instanța judecătorească nu s-a pronunțat, chiar și dacă s-a pronunțat, (nu i s-a adus la cunoștință conținutul lor, pronunțând doar dispoziție), atunci superficial și nemotivat asupra temeiurilor indicate în plângerile și cererile înaintate de inculpat și apărătorul său.

Luând în considerație, că apelul este o prelungire a examinării cauzei în fond, a solicitat examinarea cerințelor, plângerilor și demersurilor de curte. Luând în considerație cele invocate în apel, apărarea solicită pronunțarea unei sentințe de achitare în privința lui Tcaci V. din motivul, că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii. Totodată, consideră, că sunt circumstanțe, care duc la încetarea procesului penal pe art.326 alin.(2) lit. b) Cod penal în privința lui Tcaci V. din motivul, că există circumstanțe, care exclud sau condiționează pornirea urmăririi penale și tragerea la răspundere penală, art.391 alin.(6) Cod de procedură penală: există alte circumstanțe care

exclud sau condiționează pornirea urmăririi penale tragerea la răspundere penală.

3.3. Avocatul Cernomoreț S. în numele inculpatului Gordei M. a solicitat admiterea cererii de apel, casarea totală a sentinței cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit, pentru prima instanță prin care inculpatului Gordei M. să-i fie aplicată doar pedeapsă sub formă de amendă.

În susținerea apelului declarat a menționat, că sentința este ilegală, neîntemeiată și nemotivată. Consideră că în prezenta cauză au fost admise încălcări care atrag nulitatea actelor procedurale întocmite de către organul de urmărire penală, fiind încălcate drepturile și garanțiile procesuale ale inculpatului Gordei M. Acestea din urmă încălcări au fost invocate atât la finalizarea urmăririi penale, cât și în ședința preliminară a examinării cauzei în instanța de judecată.

În special apelantul s-a referit la următoarele: în acțiunile organelor de urmărire penală sunt prezente trăsăturile provocării, ori Gordei M. nu ar fi comis infracțiunea încriminată în cazul în care nu ar fi fost implorat de către cet. Chirpicinic S., care pe parcursul zilelor de 10-13 ianuarie 2014 l-a sunat în continuu pe inculpatul Gordei Mihail, rugându-l să fie ajutat să „scape de probleme”. În acest context, atenționează că în privința lui Chirpicinic S. nu a fost pornită urmărirea penală în baza infracțiunii pe art.326 alin.(1) Cod penal.

O altă încălcare evidentă constituie reținerea ilegală a inculpatului Gordei M., despre care instanța de fond a trecut cu tăcerea, astfel de poziție are în calitate de fundament următoarele argumente: Gordei M. la 13.01.2014 a fost reținut la ora 15³⁵, la ora 20²⁰ aceleiași zi, a fost întocmit procesul-verbal de reținere. Prin urmare, din momentul reținerii de facto a lui Gordei M. și până la întocmirea procesului-verbal de reținere au trecut practic 5 ore. Acest fapt contravine prevederilor exprese ale prevederilor art.167 alin.(1) Cod de procedură penală. Contrar prevederilor art.167 alin.(1) Cod de procedură penală lui Gordei M. la 13.01.2014 nu i-au fost înmânate în termen de 3 ore de la reținere, în scris informația despre drepturile prevăzute la art.64 Cod de procedură penală, inclusiv dreptul de a tăcea, de a nu mărturisi împotriva sa, de a da explicații care se includ în procesul-verbal, de a beneficia de asistența unui apărător și de a face declarații în prezența acestuia, fapt care se menționează în procesul-verbal. Gordei M. a fost percheziționat, conform procesului-verbal la 13.01.2014 în intervalul de timp între orele 15³⁵-17⁰⁰. Deși înregistrarea video a acestei acțiuni de urmărire penală durează cu mult mai puțin. De asemenea, în cadrul procesului-verbal de reținere a lui Gordei M. din 13.01.2014 în rubrica bunuri, obiecte ridicate în urma percheziției, se menționează că atare nu au fost depistate și ridicate. Apare dubioasă, în opinia apărării, proveniența înregistrărilor video/foto și audio în contextul măsurii speciale de investigație a transmițerii controlate a banilor Procurorului în Procuratura Ocnița, Tcaci V, din 13.01.2014. Consideră ilegală recunoașterea în calitate de corp delict și anexare la dosar a înregistrărilor audio realizate de către martorul Vișnevschi O. până la începerea urmăririi penale pe acest caz,

care au fost realizate cu dictafonul oferit de către angajații CNA-ului. O astfel de poziție are în calitate de fundament următoarele argumente: urmărirea penală pe acest fapt a început la 13.01.2014, iar înregistrările au fost realizate până la această dată, fără autorizarea judecătorului de instrucție, fapt interzis de legislația procesual penală. Un alt argument este, că Vișnivski O. are statut de martor, statutul căreia nu permite acumularea probelor. Exprimându-și dezacordul cu măsura specială de investigație realizate cu implicarea învinutului Gordei M., actele procedurale de fixare a acestora urmează a fi declarate nule. Gordei M. nu a dat acordul pentru a participa la acestea măsuri, fiind impus la astfel de acțiuni din partea procuraturii și poliției.

O astfel de poziție are în calitate de fundament următoarele argumente: Gordei M. la 13.01.2014 a fost reținut la ora 15³⁵, până la orele 17³⁵, intervalul de timp în care Gordei M. a fost transportat în extravilanul or. Ocnița, unde a fost ținut contrar voinței sale, fiind supus unor amenințări și constrângeri din partea reprezentanților organelor de drept, fără a i se aduce la cunoștință drepturile sale, etc.; în intervalul de timp menționat supra, Gordei M. a fost determinat prin constrângere psihică de către ofițerii operativi și angajații Procuraturii Anticorupție, să se „angajeze” în activitatea de depistare-documentare a activității de transmitere controlată a banilor Procurorului în Procuratura Ocnița, Tcaci V., capturarea persoanei și escortarea ei în afara localității, cu reținerea lui Gordei M. în câmp, la întuneric, în jurul persoanelor mascate, în frig, fără a avea posibilitate de a fi informat despre cele întâmplate nu poate fi apreciat altfel decât prin calificativul „determinare la colaborare cu organele de drept prin constrângerea psihică”. Gordei M. nefiind informat despre statutul său (bănuț sau agent sub acoperire) în cadrul procesului penal la 13.01.2014 a fost impus să îmbrace vesta specială înzestrată cu mijloace tehnice de documentare video/audio și instruit cum anume să transmită banii în mărime de 400 euro Procurorului în Procuratura Ocnița, Tcaci V., deși Gordei M. nici nu intenționa să transmită banii respectivi lui Tcaci V.

Apelantul a indicat prezența circumstanțelor atenuante în acțiunile lui Gordei M., care determină aplicarea pedepsei amenzii: a recunoscut vinovăția în cele incriminate, a regretat faptul și a promis să nu mai comită infracțiuni, a contribuit activ la descoperirea infracțiunii, prezența copiilor-minori. În familia inculpatului Gordei M. el este unicul întreținător al familiei sale, soția fiind în concediu de îngrijire a copilului, probleme de sănătate, grave la inculpatul Gordei M., confirmate prin certificate medicale, caracteristica pozitivă a inculpatului Gordei M. de la locul de trai. Apelantul consideră, că aceste circumstanțe atenuante sunt suficiente pentru aplicarea în privința lui Gordei M. a pedepsei nonprivative de libertate, pedeapsă care va contribui la corectarea și reeducarea condamnatului și va atinge sarcina prevenției generale și speciale a pedepsei penale.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 25 mai 2016, apelul declarat de avocatul Baban Nicolae în numele inculpatului Tcaci V. și

apelul avocatului Cernomoreț S. în numele inculpatului Gordei M., împotriva sentinței, au fost respinse ca nefondate.

Apelul declarat de procuror, împotriva sentinței, în privința lui Gordei Mihail a fost admis, casată sentința parțial și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, conform căreia Gordei M. a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.326 alin.(2) lit. b) Cod penal cu numirea unei pedepse sub formă de închisoare pe un termen de 3 (trei) ani cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Măsura preventivă în privința lui Gordei M. a fost modificată, din declarație de nepărsire a localității în arest.

Termenul executării pedepsei urmând a fi calculat din data reținerii, cu includerea perioadei aflării sub arest preventiv și la domiciliu de la 13.01.2014 până la 03.02.2014.

Dispozițiile sentinței în privința lui Tcaci V. și cu privire la corpurile delictelor, au fost menținute fără modificări.

5. În motivarea deciziei adoptate, instanța de apel a indicat că, vinovăția inculpaților Tcaci V. și Gordei M. în comiterea infracțiunii incriminate, este confirmată prin următoarele probe: declarațiile martorilor Vișnevschi O. (f.d.24-33, vol.3), Gherman I. (65-69, vol.3), Cazacu Ig. (f.d.70-71, vol.3), Chirpicinic S. (f.d.95-102, vol.3), Gaiduc A. (f.d.162-163, vol.3), depuse în cadrul examinării cauzei în prima instanță și verificate de instanța de apel; plângerea cet. Chirpicinic S. din 10.01.2014, depusă la Procuratura Anticorupție prin care solicită să fie atras la răspundere Gordei M. care la data de 22.12.2013 a extorcat și a primit de la el suma de 300 euro, pentru a-i soluționa pozitiv procesul contravențional pornit în privința lui și colaboratorii din cadrul IP Ocnița și a colaboratorilor din procuratură care împreună cu Gordei M., extorcau încă o sumă de 400 euro pentru a nu fi atras la răspundere contravențională pe care a săvârșit-o la punctul vamal Ocnița (f.d.3, vol.1); procesul-verbal de examinare din 23.01.2014, prin care s-au examinat 2 CD-uri cu inscripția "Verbatim" cu înregistrările a convorbirilor telefonice și a altor convorbiri dintre Vișnevschi Ol. și Gordei M. de la data de 03.01.2014 până la data de 10.01.2014 (f.d. 4, vol.1); stenogramele discuțiilor purtate de către Vișnevschi O. și Gordei M., înregistrate pe suportul electronic de model CD-R cu inscripția "Verbatim" în urma examinării cărora se constată veridicitatea declarațiilor martorului Vișnevschi O. (f.d. 5-20, vol.1); proces-verbal de examinare din 13.01.2014 a mijloacelor financiare în sumă de 100 euro, dintre care 2 bancnote cu nominalul de 100 euro cu seria și număr: S 11290229062; S 02566559995 și 4 bancnote cu nominalul de 50 euro au seria și număr: X 36811848314; Z 37272600459; V 43484024776; X 77551076108, fotocopiile bancnotelor cu nominalul de 50 și 100 euro (f.d.22-24, vol.1); procesul-verbal de consemnare a măsurilor speciale de investigații din 14.01.2014 (f.d. 25, vol.1); ordonanță privind recunoașterea obiectelor drept corpuri delictelor din 20.01.2014, și anume 400 euro dintre care 2 bancnote cu nominalul de 100 euro și 4 bancnote cu nominalul de 50 euro (f.d. 27, vol.1); procesul-verbal de consemnare a măsurilor speciale de

investigații din 14.01.2014 cu 2 foto-tabele (f.d. 31-33, vol. 1); stenograma discuțiilor purtate de către Chirpicinic S. și Gordei M. (f.d.34, vol. 1); procesul-verbal de percheziție corporală a lui Gordei M. din 13.01.2014 prin care au fost ridicate 400 euro, un proces-verbal privind comiterea contravenției pe numele lui Chirpicinic S. o citație la procuratura Ocnița pe numele lui Chirpicinic S. și alte documente, pe care Gordei M., benevol le-a predat și care le ținea în mână, și care au fost primite de la șoferul rutierii, suma și alte documente urma să le transmită procurorului Tcaci V. pentru încetarea procesului contravențional în privința lui Chirpicinic S. (f.d. 42, vol. 1); copia procesului-verbal cu privire la contravenție pe numele lui Chirpicinic S. din 22.12.2013 întocmit în baza art.353 alin.(1) Cod contravențional (f.d. 44, vol. 1); un plic cu mențiunea pe el „400 euro ridicate de la Gordei Mihail” 13.01.2014, procuror Casir A. (f.d. 45, vol. 1); un plic cu mențiunea pe el „citația ridicată de la Gordei Mihail” 13.01.2014, procuror Casir A. (f.d. 46, vol. 1); un plic cu mențiunea pe el „copia buletinului a cetățeanului Chirpicinic ridicat de la Gordei Mihail” 13.01.2014, procuror Casir A. (f.d. 47, vol. 1); procesul-verbal de consemnare a măsurilor special de investigații din 14.01.2014 (f.d. 56, vol. 1); procesul-verbal de consemnare a măsurilor speciale de investigații din 14.01.2014, cu foto-tabel și cu stenograma discuțiilor purtate de către Tcaci V. și Gordei M., înregistrate pe suportul electronic de model DVD-R cu inscripția „Acme”, care a avut loc la data de 13.01.2014 (f.d. 59-63, vol. 1); ordonanța privind efectuarea percheziției corporale a lui Tcaci V. din 13.01.2014 (f.d. 68, vol. 1); procesul-verbal privind efectuarea percheziției corporale a lui Tcaci V. din 13.01.2014 (f.d. 69, vol. 1); copia buletinului de identitate pe numele lui Chirpicinic S. (f.d. 71, vol. 1); procesul-verbal de examinare a obiectelor ridicate din 30.01.2014 prin care a fost supus examinării: citația din 30.12.2013 pe numele lui Chirpicinic S., prin care este citat la Procuratura raionului Ocnița la 10.01.2014 ora 10.00 în biroul nr.4; copia buletinului de identitate pe numele cet.Chirpicinic S. cu serie Axxxxxxx; copia procesului-verbal cu privire la contravenție din 22.12.2013 în privința cet. Chirpicinic S.; discurile CD-R cu inscripția „Verbatim” cu înregistrările audio a convorbirilor telefonice și altor convorbiri dintre Vișnevschi O. și Gordei M. de la 03.01.2014 până la 10.01.2014 cu stenograma: discul DVD-R „Acme” cu înregistrările video-audio a documentării transmiterii banilor și actelor cet. Gordei M. stenograma: discul DVD-R. “Barges” cu înregistrările video-audio a percheziției corporale cet. Gordei M. din 13.01.2014; discul DVD-R „Acme” cu înregistrările video-audio a întâlnirii cet. Gordei M. cu procurorul Tcaci V. din 13.01.2014 și stenograma: discul DVD-R „Acme” cu înregistrările video-audio a percheziției corporale cet. Tcaci V. din 13.01.2014 (f.d. 72, vol. 1); ordonanța privind recunoașterea obiectelor drept corpuri delictive din 30.01.2014 (f.d. 73, vol. 1); procesul-verbal de reținere a lui Tcaci V. din 13.01.2014 (f.d. 78-79, vol. 1); procesul-verbal de reținere a lui Gordei M. din 13.01.2014 (f.d. 86-87, vol. 1); procesul-verbal de audiere a bănuitului Gordei M. (f.d. 90-92, vol. 1); procesul-verbal de confruntare dintre Gordei M. și Tcaci V. din 15.01.2014 (f.d. 93-98, vol. 1); raport de expertiză

nr.08 întocmit la 15.01.2014 prin care în concluzii s-a stabilit că 4 bancnote cu nominalul a câte 50 euro, fiecare cu anul emisiei 2002 și 2 bancnote cu nominalul a câte 100 euro, fiecare cu anul emisiei 2002 în sumă de 400 euro, predate benevol de către Tcaci V. în cadrul percheziției corporale din 13.01.2014, bancnote primite anterior de către acesta de la numitul Gordei M. - corespund după calitatea și metoda imprimării rechizitelor, bancnotelor autentice (executate la întreprinderea specializată în confecționarea banilor și hârtiilor de valoare) (f.d. 120-126, vol. 1); procesul-verbal de ridicare din 13.01.2014, din care rezultă că procurorul Gherman I. a predat procesul-verbal contravențional pe numele lui Chirpicinic S. pe 11 file (f.d. 130-131, vol. 1); copia procesului contravențional nr. 123 adm/13 prevăzut de art.353 Cod contravențional, cu anexe (f.d. 132-148, vol. 1); copia materialului înregistrat în Registrul nr.2 de evidență a altor informații cu privire la infracțiuni cu nr.2718 din 22.12.2013 pe faptul că la data de 22.12.2013 în vagonul nr. 11 a trenului nr.47 pe ruta Moscova-Chișinău un pasager a provocat un conflict, început la 22.12.2013 terminat la 27.12.2013 (f.d. 149-162, vol. 1); ordonanța privind recunoașterea documentelor ca mijloc material de probă din 28.01.2014 prin care s-a dispus de a recunoaște procesul contravențional nr.123 pe 11 file pe numele lui Chirpicinic S. și procesul contravențional nr.2718/13 pe 14 file (f.d. 163, vol. 1); procesul-verbal de examinare din 17.01.2014 a telefonului mobil a lui Gordei M., ridicat în cadrul percheziției corporale din 13.01.2014, unde s-a constatat că deține numărul xxx și anume de la acest telefon a contactat pe Chirpicinic Serghei, pe soția acestuia, pe procurorul în procuratura Ocnița, Tcaci V. Tot din memoria acestui telefon rezultă că, este înscris Tcaci Vasile ca „xxx Vasea” cu numărul de telefon xxx, iar Chirpicinic S., este înscris în telefonul lui ca „Rambo” cu numărul de telefon xxx (f.d. 1-2, vol.2); proces-verbal de examinare din 31.01.2014 a apelurilor de pe numărul mobil xxx pentru perioada de la 22.12.2013 până la 14.01.2014, înregistrat după Tcaci V.; a listei apelurilor de pe numărul mobil xxx folosit de către Gordei M. din care rezultă că, la 02.01.2014 după ce Tcaci V. l-a telefonat pe Gordei M., ultimul a discutat de 4 ori la telefonul mobil cu Chirpicinic S., după ce a telefonat pe Tcaci V.; la 03.01.2014 Gordei M. a vorbit de 8 ori la telefonul mobil cu Chirpicinic S. și de 10 ori a vorbit cu Vișnevschi O.; la 09.01.2014 după ce Gordei M. a telefonat și a discutat la ora 17:14:37, durata de 64 secunde cu Vișnevschi O. la 17:16:01 Gordei M. a telefonat și discutat cu procurorul Tcaci V. și apoi la ora 17:16:52 iarăși a contact și a discutat cu Vișnevschi Olesea; la 10.01.2014 după ce Gordei M. a telefonat-o la ora 12:51:24 pe Vișnevschi O. și s-a întâlnit cu ea, în prezența ultimei, Mihail Gordei a telefonat la ora 12:56:01 pe procurorul Tcaci V.; la 13.01.2014 după ce Tcaci V. a telefonat pe Gordei M. la ora 12:52:50, ultimul la ora 12:59:32 a telefonat pe Serghei Chirpicinic; la 10.01.2014 Mihail Gordei a discutat la telefon mobil cu Serghei Chirpicinic de 7 ori (f.d. 64-65, vol.2); ordonanță privind recunoașterea documentelor ca mijloc material de probă din 30.01.2014, prin care lista apelurilor telefonice de la numărul de telefon 69238917 ce aparțin lui Tcaci V. și lista apelurilor telefonice de la

numărul de telefon xxx care este utilizat de către Gordei M. au fost recunoscute drept corpuri delictive (f.d.66, vol.2); revendicare în privința lui Gordei M. (f.d. 90, vol.2); ordonanța privind începerea urmăririi penale din 10.03.2014 (f.d. 47, vol.3); copia procesului-verbal de sesizare despre săvârșirea sau pregătirea pentru săvârșirea infracțiunii din 24.02.2014 (f.d. 48, vol.3); ordonanța Procuraturii Generale a RM din 13.03.2015 prin care s-a refuzat în pornirea urmăririi penale pe marginea plângerii lui Gordei M. din cadrul cercetării judecătorești pe prezenta cauză penală privind presupusele acțiuni ilegale ale procurorului Procuraturii Anticorupție, Casir A. și a colaboratorilor MAI din data de 13.01.2014 împotriva lui, deoarece nu există faptul infracțiunii (f.d. 236-244, vol.3).

În opinia instanței de apel, prima instanță a verificat complet, sub toate aspectele și în mod obiectiv circumstanțele cauzei și în baza art.101 Cod de procedură penală a dat probelor administrate pe caz o apreciere legală din punct de vedere a pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor, încadrând corect acțiunile inculpaților Tcaci V. și Gordei M. a infracțiunii prevăzute de art.326 alin.(2) lit. b) Cod penal, traficul de influență manifestat prin, pretinderea și primirea, personal sau prin mijlocitor, de bani, pentru sine sau pentru o altă persoană, de către o persoană care are influență sau care susține că are influență asupra unei persoane cu funcție de demnitate publică, pentru a-l face să îndeplinească sau nu ori să întârzie sau să grăbească îndeplinirea unei acțiuni în exercitarea funcției sale, indiferent dacă asemenea acțiuni au fost sau nu săvârșite, acțiuni săvârșite de două sau mai multe persoane.

În opinia instanței de apel, prima instanță corect a apreciat critic declarațiile inculpatului Tcaci V. și Gordei M., reieșind din următoarele considerente.

Inițial Gordei M., fiind audiat în calitate de bănuț în prezența apărătorului a declarat că suma de 400 euro a solicitat-o de la Chirpicinic S., pentru a fi transmisă ulterior lui Tcaci V.

Tcaci V., urma să influențeze pe alt procuror de a adopta o hotărâre favorabilă pe o cauză contravențională (f.d.90, Vol. 1). Reieșind din declarațiile date de Gordei M. în calitate de bănuț, acesta a descris minuțios circumstanțele cauzei și fapte care nu erau și nu puteau fi cunoscute colaboratorilor CNA.

Totodată, instanța de apel a constatat, că Gordei Mihail purta discuții telefonice atât cu Chirpicinic S., cât și cu soția lui Vișnevschi O., despre necesitatea transmiterii sumei de 400 euro. Aceste circumstanțe au fost stabilite prin interceptarea convorbirilor telefonice, conform: procesului-verbal de examinare din 31.01.2014 a apelurilor de pe numărul mobil xxx pentru perioada de la 22.12.2013 până la 14.01.2014, înregistrat după Tcaci V.; a listei apelurilor de pe numărul mobil xxx folosit către Gordei M. din care rezultă că, la 02.01.2014 după ce Tcaci V. l-a telefonat pe Gordei M., ultimul a discutat de 4 ori la telefonul mobil cu Chirpicinic S., după ce l-a telefonat pe Tcaci V.; la 03.01.2014 Gordei M. a vorbit de 8 ori la telefon mobil cu

Chirpicinic S. și de 10 ori a vorbit cu Vișnevschi O.; la 09.01.2014 după ce Gordei M. a telefonat și a discutat la ora 17:14:37 durata de 64 secunde cu Vișnevschi O.; la 17:16:01 Mihail Gordei a telefonat și discutat cu procurorul Tcaci V. și apoi la ora 17:16:52 iarăși a contactat și discutat cu Vișnevschi O.; la 10.01.2014 după ce Gordei M. a telefonat-o la 12:51:24 pe Vișnevschi O. și s-a întâlnit cu ea, în prezența lui Gordei M. a telefonat la ora 12:56:01 pe procurorul Tcaci V.; la 13.01.2014 după ce Tcaci V. l-a telefonat pe Gordei M. la ora 12:52:50, ultimul la ora 12:59:32 a telefonat pe Chirpicinic S.; la 10.01.2014 Gordei M. a discutat la telefon mobil cu Serghei Chirpicinic de 7 ori.

Circumstanțele indicate de către Gordei M. în cadrul audierii lui în calitate de bănuț, în opinia instanței de apel sunt confirmate și prin alte probe administrate pe dosar, cum sunt: confruntarea dintre Gordei M. și Tcaci V. din 15.01.2014 (f.d.93-98), potrivit căreia Gordei M. și-a confirmat declarațiile sale depuse în calitate de bănuț la 13.01.2014.

Instanța de apel a apreciat critic declarațiile inculpaților Gordei M. și Tcaci V., depuse în ședința de judecată a primei instanțe, deoarece ele vin în contradicție cu probele sus-menționate.

Instanța de apel a menționat, că declarațiile inculpatului Tcaci V., depuse în ședința de judecată a instanței de fond sunt în contrazicere cu cele depuse de el în calitate de bănuț și declarate de el în cadrul confruntării cu Gordei Mihail, în cadrul căreia a menționat, că Gordei M. a fost cu Chirpicinic S. la el în birou, fapt ce nu a fost confirmat nici de Gordei M., nici de Chirpicinic S. De asemenea declarațiile lui Tcaci V. pe marginea faptului, că l-a consultat pe colegul său - Gherman I. pe marginea materialului contravențional în privința lui Chirpicinic S. nu a fost confirmat de însăși martorul Gherman Ion, care fiind audiat în ședința de judecată a instanței de fond pe episodul dat a declarat: "Când a spus că materialul pe Chirpicinic S. a fost repartizat lui, Tcaci V. parcă s-a indignat de acest fapt și i-a spus că ar trebui sancționat cât mai aspru... Nu a înțeles motivul din care cauză Tcaci V. se interesa de materialul lui Chirpicinic S. și nici n-a înțeles că ar fi fost vreo legătură între Tcaci V. și Chirpicinic S."

Instanța de apel a apreciat critic declarațiile inculpatului Tcaci V., deoarece sunt diverse și se contrazic între ele și anume: în instanța de fond în privința faptului că, ar fi primit suma de 400 euro de la Gordei M., Tcaci V. a declarat că suma dată este ca un ajutor la procurarea unui oarecare automobil pentru fiul său, dar inițial la urmărirea penală a declarat că nu ar fi înțeles transmiterea de către Gordei M. a sumei de 400 euro din care cauză, chipurile, imediat după ce Gordei M. i-ar fi transmis banii, el l-ar fi strigat pe Gordei M. înapoi pentru a se clarifica cu aceasta. Martorul Gherman I., fiind prezent în biroul de serviciu comun cu Tcaci V. a negat aceste afirmații, dimpotrivă a declarat că: "După ce Gordei M. a ieșit afară colaboratorii de poliție au intrat în birou imediat după vreo minută. Nu-și amintește, dacă Tcaci V. a strigat ceva la Gordei M. sau la altcineva. Nu a simțit ca Gordei Mihail să fi fost influențat psihologic. Gordei M., vorbea liber și prima și a doua oară cu Tcaci V."

Declarațiile inculpatului Tcaci V. în opinia instanței de apel, se contrazic și cu declarațiile inculpatului Gordei M., care în privința transmiterii sumei de 400 euro, a declarat că ar fi primit suma de 400 euro de la Chirpicinic S. doar pentru sine, dar nu pentru a transmite ulterior lui Tcaci V.

Reieșind din considerentele menționate, instanța de apel a pus la îndoială veridicitatea declarațiilor inculpaților Tcaci V. și Gordei M., ultimii având tendința de a induce în eroare instanța și de a se eschiva de la răspundere.

Referitor la apelul avocatului Baban N. în numele inculpatului Tcaci V., care a invocat că nu au fost verificate probele administrate sub toate aspectele, complet și obiectiv, fiind apreciate eronat, că au fost comise erori de drept procesual și că instanța neîntemeiat a ajuns la concluzia pripită, eronată și nemotivată de vinovăție a inculpatului Tcaci V. de comiterea infracțiunii, prevăzute de art.326 alin.(2) lit. b) Cod penal; că dânsul nu a întreprins careva acțiuni concrete în vederea dobândirii banilor menționați, că stenogramele prezentate la CNA, suportul pe care au fost înregistrate convorbirile telefonice sunt anexate la dosar contrar prevederilor legii, precum și faptul că ordonanțele de începere a urmăririi penale, fiind formale, nemotivate; că prin procesul-verbal privind examinarea bancnotelor din 13.01.2014, s-au constatat încălcări a normelor procesuale, nu participa un specialist; solicitând declararea nulității proceselor-verbale de audiere a bănuitului Gordei M. din 13.01.2014, și procesul-verbal de confruntare din 15.01.2014, instanța de apel le-a declarat ca fiind declarative și neîntemeiate, deoarece potrivit jurisprudenței constante a CtEDO s-a statuat, că probele obținute într-un mod ilegal nu constituie în sine o încălcare a dreptului inculpatului la un proces echitabil. Astfel, CtEDO a precizat în cazul Schenk c. Elveției (hotărârea din 12 iulie 1988), că utilizarea unei înregistrări ce poartă semnele ilegalității, din motiv că nu a fost ordonată de către judecătorul de instrucție, nu este o încălcare a unui proces echitabil, deoarece apărarea a avut posibilitatea de a contesta autenticitatea înregistrărilor în termenii și modul stabilit prin lege.

De asemenea, instanța de apel a subliniat, că posibilitatea oferită acuzatului de a interoga direct sau în numele său un martor/specialist trebuie să poată fi exercitată de către acesta în instanță, ceea ce în speță a fost realizat. Respectiv, s-a constatat că în cauza dată inculpatul a avut deja posibilitatea de a formula întrebări față de martori, specialiști și pe marginea tuturor probelor prezentate în susținerea învinuirii de către partea acuzării în instanța de fond, astfel fiind respectat principiul contradictorialității în cadrul procesului penal.

Argumentele avocatului Baban N. în numele inculpatului Tcaci V., potrivit cărora acțiunile procesuale de pornire a urmăririi penale, acțiunilor speciale de investigații, de înaintare a învinuirii, de audiere a învinuiților, de confruntare dintre ei, de acumulare a probelor, de finisare a urmăririi penale, de prezentare a materialelor cauzei penale, sunt ilegale și contrare prevederilor Codului de procedură penală pe motivele expuse în cererile, plângerile și demersurile inculpatului Tcaci V. (f.d.219-223, 236-240 vol. 2; f.d.204, 210-216 vol. 3), în opinia instanței de apel, prima instanță just a reținut, că niciuna din acțiunile procesuale descrise mai sus n-au fost

contestate de inculpatul Tcaci V. sau de apărătorul său, respectiv nici una din acțiunile procesuale descrise mai sus nu au fost declarată nulă.

Cu referire la argumentul apelului depus de avocatul Baban Nicolae în numele inculpatului Tcaci V., precum că a fost provocat din partea lui Chirpicinic S., Vişnevschi O., precum și a procuraturii Anticorupție și MAI, instanța de apel le-a apreciat ca fiind lipsite de temei legal, deoarece probele cercetate, denotă existența intenției și înțelegerii prealabile dintre inculpații Gordei Mihail și Tcaci Vasile de a pretinde și a primi de la Chirpicinic S. la 13.01.2014 suma de 400 euro, iar Tcaci V. la rândul său, urma să-l influențeze pe colegul său procurorul Gherman I. de a adopta o soluție favorabilă pe cauza contravențională în privința lui Chirpicinic S., aflată în gestiunea procurorului Gherman .

Argumentul avocatului Baban N. în numele inculpatului Tcaci V., precum că declarațiile făcute de Gordei M. au fost depuse sub influență și constrângere, fiind amenințat, instanța de apel le-a respins ca fiind neîntemeiate și nefondate, deoarece prin ordonanța Procuraturii Generale din 13.03.2015 (f.d.236-244, vol.3) au fost examinate în cadrul soluționării plângerii cet. Gordei M. și care nu și-au găsit confirmare în cadrul investigațiilor.

Referitor la argumentul apelului declarat de avocatul Cernomoreț S. în numele inculpatului Gordei M., potrivit căror în acțiunile organelor de urmărire penală sunt prezente trăsăturile provocării, deoarece Gordei M. nu ar fi comis infracțiunea încriminată în cazul în care nu ar fi fost implorat de către cet. Chirpicinic S., care pe parcursul zilelor de 10-13 ianuarie 2014 l-a sunat în continuu, rugându-l să fie ajutat să „scape de probleme”, fapt confirmat în opinia apelantului prin declarațiile martorului Chirpicinic S., care fiind audiat în cadrul urmăririi penale și în instanța de fond a declarat că: „Pe drum Gordei M. i-a spus că poate avea probleme pe viitor, dar el are cunoștințe și poate ajuta, ca să nu fie chemat prin instanțe”, instanța de apel l-a respins, pe motivele indicate mai sus, în baza cărora a fost respins și argumentul avocatului Baban N. în ce privește faptul provocării.

Instanța de apel a relevat, că este neclară poziția apelantului în situația în care pe de o parte indică că inculpatul nu este vinovat de comiterea infracțiunii incriminate, însă totodată în apel indică prezența circumstanțelor atenuante în acțiunile lui Gordei M., care determină aplicarea pedepsei amenzii și anume: a recunoscut vinovăția în cele încriminate, a regretat faptul și a promis să nu mai comită infracțiuni, a contribuit activ la descoperirea infracțiunii, prezența copiilor minori în familia inculpatului Gordei M., este unicul întreținător al familiei sale, soția fiind în concediu de îngrijire a copilului, probleme de sănătate grave la inculpatul Gordei M. confirmate prin certificate medicale, caracteristica pozitivă a inculpatului Gordei M. de la locul de trai. Apelantul consideră, că aceste circumstanțe atenuante sunt suficiente pentru aplicarea în privința lui Gordei M. a pedepsei nonprivative de libertate, iar aceasta va contribui la corectarea și reeducarea condamnatului și va atinge sarcina prevenției generale și speciale a pedepsei penale.

Argumentele avocatului Cernomoreț S. în numele inculpatului Gordei M., precum că declarațiile făcute de Gordei M. au fost depuse sub influență și constrângere, fiind amenințat, instanța de apel l-a respins ca fiind neîntemeiat și nefondat, deoarece prin ordonanța Procuraturii Generale din 13.03.2015 (f.d.244, vol.3) au constituit deja obiectul examinării în cadrul soluționării plângerii, prin care alegațiile cet. Gordei M. precum că a fost supus influenței psihice din partea ofițerilor de poliție și procurorului Casîr A. nu și-au găsit confirmare în cadrul investigațiilor. Prin ordonanța respectivă, au fost audiați martorii – avocații, care i-au asigurat asistență juridică, atât în procesul de audiere a acestuia în calitate de bănuit, în procesul de confruntare între el, Gordei M. și Tcaci V., precum și în cadrul examinării demersului procurorului privind prelungirea măsurii preventive, în cadrul căreia judecătorul de instrucție l-a întrebat pe Gordei M., dacă are careva pretenții față de colaboratorii organelor de urmărire penală, la ce acesta a declarat că nu are careva pretenții.

Cu referire la apelul declarat de procuror privind revocarea aplicării prevederilor art. 90 Cod penal în privința inculpatului Gordei M., instanța de apel a conchis, că prima instanță nu a ținut cont de toate circumstanțele cauzei și anume de gradul prejudiciabil al infracțiunii, prevăzute de art. 326 alin.(2) lit. b) Cod penal, care i-a fost incriminată inculpatului, care se clasifică ca fiind gravă, fapta comisă de inculpat poartă un caracter social periculos și se atribuie infracțiunilor de corupție, care prezintă un pericol deosebit de grav pentru societate. Mai mult ca atât, Gordei M. a săvârșit infracțiunea prin înțelegere prealabilă cu procurorul Tcaci V. ce deținea calitate de subiect special, acesta din urmă fiind o persoană cu funcție de demnitate publică - circumstanțe care nu putea fi neglijate de instanța de fond la constatarea oportunității suspendării executării pedepsei.

Astfel, instanța de apel a conchis, că sunt întemeiate motivele apelului acuzatorului de stat, deoarece concluzia instanței de fond, precum că, corijarea inculpatului este posibilă și prin aplicarea prevederii art. 90 Cod penal, adică condamnarea cu suspendarea condiționată a executării pedepsei, a fost una greșită, neîntemeiată și din aceste considerente instanța de apel a exclus-o, nefiind considerat faptul că, prin această soluție se înrăutățește situația condamnatului. Totodată, instanța de apel a conchis, că prima instanță greșit și-a motivat soluția de suspendare a executării pedepsei în privința inculpatului Gordei M. și nu a pătruns în esența problemei de fapt și de drept, susținând o poziție eronată în ce privește aplicarea față de inculpat a dispoziției art. 90 Cod penal, prin urmare ținând cont și de exigențele art. 410 alin.(1) Cod de procedură penală, privitor la neagravarea situației în propriul apel, menționându-se că excluderea aplicării prevederilor art. 90 Cod penal, nu poate fi considerată o agravare a situației inculpatului, deoarece nu s-a făcut o altă reîncadrare a faptei în sensul agravării și nici nu s-a dat o altă individualizare a pedepsei stabilite.

6. Împotriva deciziei instanței de apel declară recursuri ordinare, avocatul Cernomoreț S. în comun cu inculpatul Gordei M. și avocatul Baban N. în numele inculpatului Tcaci V.

6.1. Avocatul Cernomoreț S. în comun cu inculpatul Gordei M., declarând recurs ordinar la 05 august 2016, în termen, prin care invocând temei de drept pct. 6), 10), 15) și 16) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, solicită casarea sentinței și deciziei instanței de apel, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care Gordei M. să fie achitat din motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii.

În motivarea cerințelor recurentul a invocat:

- instanța de apel, deși nu a analizat declarațiile inculpaților, însă le-a apreciat critic, și anume consideră, că, de fapt, declarațiile inculpatului Gordei M., sunt confirmate și prin declarațiile martorului Gaiduc A. cu privire la ilegalitățile comise de către organul de urmărire penală, în special, ce se referă la reținerea inculpatului și deplasarea în extravilanul or. Ocnița în apropierea minei de piatră la 13.01.2014, însă instanța de judecată a pus la baza soluției de condamnare declarațiile martorului apărării sus – menționat.

În circumstanțele menționate, recurenții consideră, că instanța de apel, prioritar a pus la baza soluției declarațiile martorilor acuzării, fără a ține cont de declarațiile martorilor apărării, fiind neexaminată și declarațiile martorului apărării Bucarciuc A.

- instanța de apel a refuzat în satisfacerea demersului apărării în numele inculpatului Gordei M., privind reluarea cercetării judecătorești pentru a fi reprodusă înregistrarea video a acțiunilor de urmărire penală, în special, a reținerii și percheziției lui Gordei M., acest fapt nefiind menționat nici în decizia instanței de apel;

- probele citite de către partea apărării nu au fost reflectate în decizie și nici în procesul verbal al ședinței de judecată, în special, procesul verbal de audiere suplimentară a lui Gordei M. la faza urmăririi penale, când acesta a declarat că a fost impus să colaboreze cu organele de anchetă pentru a-l documenta pe procurorul Tcaci V.;

- consideră recurentul, că instanța de apel nu și-a motivat soluția de respingere a argumentului apărării potrivit cărui asupra inculpatului Gordei M. a fost aplicată tortura din partea poliției.

La acest capitol, recurenții menționează, că este inadmisibilă aprecierea instanței de apel privind respingerea alegațiilor apelanților în acest sens, și care contravine practicii CtEDO sub acest aspect, deoarece instanța de fond a adoptat o încheiere prin care, de facto, a refuzat să examineze plângerea inculpatului despre maltratare, transmițând plângerea conform competenței. Ulterior, prin decizia Curții de Apel Chișinău din 31.03.2016 (dosar nr.21r-301/16), ordonanța procurorului al Procuraturii Generale din 13.03.2015 a fost anulată, fiind dispusă înlăturarea neajunsurilor și investigarea eficientă a cazului de tortură și rele tratamente.

Consideră că în speță, este aplicabilă practica Colegiului penal al CSJ bazată pe jurisprudența CtEDO, și anume decizia Colegiului penal al Curții

Supreme de Justiție nr.1ra-78/11 din 04.07.2011, deoarece, în cazul în care procurorul nu prezintă instanței în procesul judecării cauzei un răspuns în termen rezonabil la alegațiile inculpatului privind violarea art.3 CEDO, instanța de judecată urmează să pronunțe o sentință de achitare.

- instanța de apel a omis să se expună asupra solicitării părții apărării privind inadmisibilitatea probelor invocate la etapa cercetării judecătorești, fapt, care în opinia apărării poate fi apreciat ca un viciu fundamental prin violarea dispozițiilor art.6 CEDO, adică dreptul la un proces echitabil;

- instanța de apel a confundat cazul de tortură cu necesitatea stabilirii semnelor provocării în situația lui Gordei M., deoarece provocarea în prezenta cauză penală nu poate fi stabilită prin ordonanța procurorului Procuraturii Generale din 13.03.2015, aceasta fiind prerogativa instanței de a da apreciere dacă a fost sau nu provocare.

Cu referire la tortura invocată de către Gordei M., aceasta, în opinia recurenților, a servit mijloc de probă pentru documentarea procesuală și acumularea probelor de învinuire a lui Tcaci V. la 13.01.2014, prin ce a fost încălcat dreptul la siguranță, sănătate și la viața lui Gordei M.

Consideră că în speță, sunt întrunite toate condițiile pentru a fi recunoscută instigarea și provocarea infracțiunii, iar probele care au fost puse la baza condamnării lui Gordei M., sunt lovite de nulitate, deoarece până la momentul implicării colaboratorilor procuraturii și poliției, prin intermediul lui Gordei M. nu au existat probe că Tcaci V. a fost implicat în acțiuni de trafic de influență.

- instanța de fond și de apel s-au expus superficial asupra faptului dacă acțiunile lui Chirpicinic S. au avut efectul de a provoca inculpatul Gordei M. și dacă acțiunile ultimului au avut efect de a-l provoca pe Tcaci V. pentru a săvârși infracțiunea ce li s-a incriminat.

- declarațiile martorilor Vișnevschi I. și Chirpicinic S. nu pot fi puse la baza unei hotărâri de condamnare deoarece sunt persoane cointeresate.

Consideră recurenții, că toate probele obținute cu participarea lui Gordei M., după primirea banilor de la organul de urmărire penală, nu pot fi admise și urmează a fi excluse.

- instanța de apel, individualizând pedeapsa inculpatului Gordei M., nu a ținut cont de toate circumstanțele cauzei în acest sens, greșit concluzionând că corectarea inculpatului poate avea loc prin aplicarea unei pedepse sub formă de închisoare.

Menționează recurenții, că instanța de apel nu și-a motivat soluția privind excluderea prevederilor art.90 Cod penal față de inculpatul Gordei M.

- instanța de judecată internațională, prin hotărâre pe un alt caz, a constatat o încălcare la nivel național a drepturilor și libertăților omului care poate fi reparată și în această cauză.

Sub acest aspect, recurenții invocă faptul, că instanța de fond și de apel nu au constatat și nu au apreciat circumstanțele de fapt și de drept privind infracțiunea incriminată în strictă conformitate cu normele de procedură penală și de drept material, în coraport cu prevederile art.6 din CEDO și

jurisprudența CtEDO în cauzele Pareniuc vs. Moldova din 01.07.2014, Teixeira de Castro vs. Portugalia din 09.06.1998, Ramanauskas vs. Lituania din 05.02.2008, Khudobin vs. Rusia din 26.10.2010 și Sandu vs. Moldova din 11.02.2014;

- norma de drept aplicată în hotărârea atacată contravine unei hotărâri de aplicare a aceleiași norme date anterior de către Curtea Supremă de Justiție.

În acest sens, recurenții consideră ilegală recunoașterea în calitate de corp delict și anexare la dosar a înregistrărilor audio realizate de către martorul Vișnevschi O., până la începerea urmăririi penale pe acest caz. Care au fost realizate cu dictafonul oferit de către angajații CNA, fapt care este interzis de legislație, și care a fost constatat în alte cauze anterioare de către CSJ, și anume în dosarul penal nr. 1ra-565/2015, prin decizia Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 19.05.2015, judecând, recursurile ordinare declarate de procurorul adjunct al Procuraturii de nivelul Curții de Apel Chișinău, Ciobanu S. și partea vătămată V.I., prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 27 ianuarie 2015, din conținutul căreia Colegiul penal a constatat, că instanța de apel a dat apreciere critică și probelor materiale prezentate de către partea acuzării, după cum urmează - CD-R, prezentat de V.I. și stenograma discuțiilor purtate la 19.09.2010 de persoanele "A" și "B"; s-a considerat că instanța de fond corect a apreciat ca fiind inadmisibilă și corect a exclus din probatoriu comunicarea înregistrată de către V.I. cu dictafon pe CD-R, deoarece potrivit art. 132⁹ Cod de procedură penală, interceptarea și înregistrarea comunicărilor se efectuează de către organul de urmărire penală sau de către ofițerul de investigații; asigurarea tehnică a interceptării comunicărilor se realizează de către autoritatea abilitată prin lege cu asemenea atribuții, utilizându-se mijloace tehnice speciale. În așa mod s-a ajuns la concluzia că această probă a fost obținută ilegal, n-a fost autorizată de judecătorul de instrucție astfel fiind inadmisibilă. Totodată, s-a indicat că acest CD-R nu demonstrează vina inculpatului, deoarece nu era clar a cui voci au fost înregistrate, inculpatul negând apartenența vocii sale la careva din vocile înregistrate, iar alte probe care ar demonstra contrariul nu sunt. Totodată, Curtea Supremă de Justiție a constatat că Curtea de Apel a apreciat ca inadmisibilă și corect exclusă din probatoriu comunicarea înregistrată de către V.I. cu dictafon pe CD-R, deoarece potrivit art. art. 132¹ alin. (1), 132² alin. (1) lit. c) și 132⁹ Cod de procedură penală, interceptarea și înregistrarea comunicărilor constituie o măsură specială de investigație, care se efectuează doar în cadrul urmăririi penale și numai în condițiile și în modul prevăzute de Codul de procedură penală; acestea se efectuează de către organul de urmărire penală sau de către ofițerul de investigații; asigurarea tehnică a interceptării comunicărilor se realizează de către autoritatea abilitată prin lege cu asemenea atribuții, utilizându-se mijloace tehnice speciale. Iar declarațiile martorului B.V., care la faza de urmărire penală a declarat că discuțiile dintre partea vătămată și inculpat au fost înregistrate pe un telefon mobil, ridică semne de întrebare

asupra autenticității sursei (dictafon) pe care a fost înregistrată discuția. Pe lângă aceasta, în cadrul cercetărilor judecătorești nu a fost stabilită nici apartenența vocilor înregistrate, fapt ce contribuie la imposibilitatea luării în considerație a rezultatelor constatării tehnico - științifice nr. 1416 din 29.06.2011, care a stabilit că înregistrarea efectuată pe dictafon nu a fost modificată, o dată ce nu este clar între cine au avut loc acele discuții.

6.2. Avocatul Baban N. în numele inculpatul Tcaci V., declarând recurs ordinar la 04 august 2016 prin intermediul oficiului poștal, în termen, prin care invocând temei de drept pct. 6), 8), 12) și 15) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, solicită casarea sentinței și deciziei instanței de apel, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care Tcaci V. să fie achitat din motiv, că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii.

În motivarea cerințelor recurentul a invocat:

Condamnarea lui Tcaci V. nu a fost formulată într-o manieră care să excludă orice îndoială sau dubiu, nu este bazată pe probe directe ce ar confirma cu certitudine că este culpabil de infracțiunea imputată, având în vedere că nu se consideră vinovat de cele incriminate. Examinarea cauzei în instanța de apel urma să fie potrivit aceluiași reguli ca și cea în fața primei instanțe. Instanța de apel putea să decidă asupra rejudecării cauzei, a vinovăției inculpaților în săvârșirea infracțiunilor imputate, după o apreciere completă a chestiunii privind vinovăția, în urma cercetării în direct a probelor deja acumulate, sau administrării, după caz, a noilor mijloace probatorii. Elementele probatorii trebuiau, să fie prezentate în fața acuzatului în ședință publică, în vederea asigurării unei dezbateri bazate pe principiul contradictorialității, ceea ce în opinia recurentului nu a fost făcut de către instanța de apel.

Instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței, nu a constatat încălcări ale drepturilor și libertăților inculpaților, deoarece instanța ierarhic inferioară nu s-a pronunțat asupra tuturor argumentelor apărării și nu și-a motivat soluțiile adoptate, privind condamnarea lui Tcaci V. nu a fost în drept să pronunțe o hotărâre de condamnare, bazându-se exclusiv pe cauza din prima instanță, ce conține depozițiile martorilor și declarațiile inculpaților, în temeiul căruia fusese condamnat în prima instanță.

Instanțele de judecată nu au luat în considerație faptul, că utilizarea probelor administrate au avut loc prin implicarea activă a martorilor denunțatori sub conducerea procurorului și colaboratorilor MAI, apoi prin tratament inuman și degradant față de Gordei M., prin intermediul ultimului și sub conducerea procurorului și colaboratorilor MAI; că lipsesc probe pertinente, obiective și veridice, legal administrate care dovedesc vinovăția lui Tcaci V; că neargumentarea de către instanțele judecătorești inferioare la modul convenit a argumentelor invocate de partea apărării în cereri, demersuri și apel, precum și argumentul privind provocarea, facilitarea, încurajarea și săvârșirea infracțiunii prin tratamente inumane și degradante. Astfel,

recurentul consideră, că a fost încălcat dreptul inculpatului Tcaci V. la un proces echitabil, prevăzut de art. 6 din CEDO.

Instanța de apel urma să procedeze la o nouă audiere atât a inculpaților, cât și a anumitor martori ai acuzării solicitați de părți.

Martorii acuzării se audiază din nou în cazul în care depozițiile lor constituie o mărturie acuzatoare, susceptibilă să întemeieze într-un mod substanțial condamnarea învinuitului (hotărârea CtEDO Spînu c. România din 29.04.2008).

Consideră, că în instanța de apel urmau să fie analizate fiecare din argumentele din apel, invocate de apelant și de părți, motivându-se temeiurile de fapt și de drept care au condus la admiterea sau la respingerea fiecărui motiv invocat în instanța de apel, fapt care a fost ignorat de instanța de apel.

În susținerea argumentelor invocate în recurs, recurentul a reiterat motivele invocate în instanța de apel, reproduse la pct.3.2 din prezenta decizie.

Totodată, recurentul critică modalitatea de apreciere a probelor efectuată de către instanțele ierarhic inferioare, efectuând o proprie analiză și apreciere a probelor din dosar.

7. Procurorul a depus referință privind opinia sa asupra recursurilor declarate, pledând pentru declararea inadmisibilității acestora, deoarece decizia instanței de apel este legală și întemeiată. Acțiunile organului de urmărire penală în prezenta cauză penală, fiind legale, nefiind admise careva încălcări procesual penale.

8. Judecând recursurile ordinare, în raport cu materialele cauzei, Colegiul lărgit concluzionează că acestea urmează a fi respinse, din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

Potrivit art. 435 alin. (1) pct.1) Cod de procedură penală, judecând recursul instanța este în drept să respingă recursul ca inadmisibil, cu menținerea hotărârii atacate.

Recurenții în recursurile ordinare ca temei invocă pct. 6), 8), 10), 12), 15) și 16) alin. (1) al art. 427 Cod de procedură penală, solicitând casarea hotărârilor adoptate pe caz și dispunerea achitării inculpaților.

Conform alin. (1) al art. 427 Cod de procedură penală, o hotărâre a instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara eroarea de drept comisă de instanțele de fond și de apel în cazul, când: *pct. 6) instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței; pct. 8) nu au fost întrunite elementele infracțiunii; 10) s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale; 12) faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită; 15) instanța de judecată internațională, prin*

hotărâre pe un alt caz, a constatat o încălcare la nivel național a drepturilor și libertăților omului care poate fi reparată și în această cauză; 16) norma de drept aplicată în hotărârea atacată contravine unei hotărâri de aplicare a aceleiași norme date anterior de către Curtea Supremă de Justiție.

Colegiul lărgit menționează, că potrivit practicii judiciare constante, *erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial. Instanța de recurs verifică, dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.*

Potrivit art. 113 alin. (1) Cod penal se consideră calificare a infracțiunii determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite și semnele componenței infracțiunii prevăzute de norma penală.

Colegiul penal constată că, instanța de apel la examinarea cauzei a respectat prevederile art. 414 alin. (1), (5), 417 alin. (8) Cod de procedură penală, și în hotărârea adoptată s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelurile declarate, aceasta cuprinzând motivele pe care se întemeiază soluția pronunțată.

Astfel, potrivit prevederilor art. 414 alin.(1) Cod de procedură penală instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel.

Prevederile art. 414 alin. (5) Cod de procedură penală stabilesc că instanța de apel se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Potrivit prevederilor art. 417 alin.(8) Cod de procedură penală decizia instanței de apel trebuie să conțină temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Colegiul lărgit consideră, că argumentele aduse de recurenți în susținerea solicitărilor sale, au constituit obiect de examinare în instanța de apel, și asupra acestora instanța s-a expus în mod întemeiat așa cum este indicat în pct. 5 al prezentei decizii, dând o apreciere probelor conform prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar tuturor probelor în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor, ajungând la o concluzie corectă privind calificarea infracțiunii săvârșite de către Gordei M. și Tcaci V. în baza art. 326 alin. (2) lit. b) Cod penal, concluzii pe care instanța de recurs și le însușește, nefiind necesară repetarea acestora.

Mai mult decât atât, Colegiul consideră necesar a menționa, că potrivit prevederilor art. 27, 414 alin. (1) și (2) Cod de procedură penală, judecătorul apreciază probele în conformitate cu propria sa convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate. Instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel și poate da o nouă apreciere probelor

din dosar. Astfel, că aprecierea sau reaprecierea circumstanțelor cauzei în alt sens decât cel pe care îl propun recurenții este o competență și prerogativă legală a instanțelor de fond și aceasta nu constituie un temei de drept separat din numărul celor incluse în art. 427 Cod de procedură penală, astfel invocarea acestei chestiuni drept temei de casare în recursul ordinar este lipsită de suport legal.

Totodată, Colegiul penal conchide, că în speță nu a fost admisă o eroare gravă de fapt, deoarece pentru a constitui caz de casare, eroarea de fapt trebuie să fie gravă, adică, pe de o parte, să fi influențat asupra soluției cauzei, iar pe de altă parte să fie vădită, neîndoielnică. Eroarea gravă de fapt nu privește dreptul de apreciere a probelor, ci discrepanța între cele reținute de instanță și conținutul real al probelor, prin ignorarea unor aspecte evidente ce au avut drept consecință pronunțarea altei soluții decât cea pe care materialul probator o susține.

Însă, în cadrul examinării prezentei cauze o asemenea eroare nu a fost constatată de către instanța de recurs.

Reieșind din considerentele sus menționate, Colegiul lărgit conchide că în speță nu se atestă prezența erorilor de drept prevăzute de pct.6) și 8) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală.

Referitor la eroarea de drept invocată de către avocatul Cernomoreț S. în comun cu inculpatul Gordei M., prin prisma pct.10) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, deoarece consideră că instanța de apel nu și-a motivat soluția privind excluderea prevederilor art. 90 Cod penal față de inculpat o astfel de eroare nu a fost admisă reieșind din următoarele considerente:

Potrivit art. 7 Cod penal, la aplicarea legii penale se ține cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat și de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea penală.

Potrivit prevederilor art. 61 Cod penal, pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului și, respectiv, are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnatului, cât și a altor persoane.

În conformitate cu art. 75 Cod penal, persoanei recunoscute vinovată de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a prezentului cod în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a prezentului cod. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia. O pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative prevăzute pentru săvârșirea infracțiunii, se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei.

Colegiul lărgit constată că instanța de apel și-a motivat soluția privind excluderea prevederilor art.90 Cod penal aplicate prin sentința adoptată de prima instanță față de inculpatul Gordei M., menționând în acest sens că, aplicarea prevederilor art.90 Cod penal este o prerogativă a instanței de judecată dar nu o obligație, iar în speță, pentru a fi exclusă suspendarea condiționată a executării pedepsei s-a ținut cont de faptul, că infracțiunea comisă de inculpat prezintă un pericol deosebit de grav pentru societate.

Mai mult ca atât, Colegiul lărgit menționează că suspendarea executării pedepsei prin aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, ține de individualizarea executării acesteia, dar nu de individualizarea pedepsei.

Cu referire la temeiul prevăzut de pct. 12) alin. (1) a art. 427 Cod de procedură penală, invocat în recursul ordinar declarat de avocatul Baban N. în numele inculpatului Tcaci V., Colegiul lărgit atestă că, o astfel de eroare în speța dată nu se constată, deoarece, supunând verificării decizia instanței de apel prin prisma erorii de drept invocată de recurenți în baza pct. 8) alin. (1) art.427 Cod de procedură penală, Colegiul a statuat ca fiind legală și întemeiată concluzia instanței de apel privind recunoașterea vinovăției inclusiv a inculpatului Tcaci V. în baza art. 326 alin. (2) lit. b) Cod penal, concluzie pe care instanța de recurs și-a însușit-o și în acest sens nefiind necesară o reinterpretație.

Mai mult ca atât, recursul nu conține o motivare în baza cărei norme urmau a fi încadrate acțiunile inculpatului Tcaci V., decât cea incriminată conform art. 326 alin. (2) lit. b) Cod penal.

Reieșind din argumentele sus-menționate, Colegiul lărgit conchide că în speța dată nu se constată eroarea de drept prevăzută de pct. 12) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală.

Cu referire la eroarea de drept invocată de recurenți prin prisma pct.15) alin. (1) art.427 Cod de procedură penală, Colegiul lărgit menționează că o astfel de eroare în cadrul examinării cauzei nu a fost admisă, deoarece instanța de apel în motivarea soluției adoptate, reieșind din probele administrate, cert a stabilit, că în speță, din declarațiile martorilor Chirpicinic, Vișnevschi, convorbirile telefonice dintre Gordei - Tcaci - Vișnevschi-Chirpicinic din perioada 02.01.2014 - 13.01.2014 interceptate și stenografiate, reiese existența intenției și înțelegerii prealabile dintre inculpații Gordei M. și Tcaci V de a pretinde și a primi de la Chirpicinic la 13.01.2014 suma de 400 euro, iar Tcaci V. la rândul său, urma să-l influențeze pe colegul său, procurorul Gherman Ion, de a adopta o soluție favorabilă pe cauza contravențională în privința lui Chirpicinic, cauză ce se afla în gestiunea procurorului Gherman.

Totodată, instanța de apel a concluzionat just, că declarațiile depuse de către Gordei M. nu au fost date sub influență și constrângere, reținându-se în acest sens, că potrivit ordonanței procurorului Procuraturii Generale din 13.03.2015, aceste argumente au constituit deja obiect al examinării fiind stabilit cert că inculpatul Gordei M. nu a fost influențat de către colaboratorii poliției sau de către procurori. Respectiv concluzii fiind deduse și din faptul

că în cadrul cercetării respective au fost audiați martorii-avocații care i-au asigurat asistența juridică lui Gordei M., atât la etapa audierii acestuia în calitate de bănuț cât și la etapa confruntării între el, Gordei M. și Tcaci V., precum și în cadrul examinării demersului procurorului privind prelungirea măsurii preventive, în cadrul căreia judecătorul de instrucție l-a întrebat pe Gordei M., dacă are careva pretenții față de colaboratorii organelor urmăririi penale, la ce ultimul a confirmat că nu are careva pretenții.

Reieșind din circumstanțele menționate, Colegiul lărgit conchide, că la caz, prin hotărârea adoptată, instanța de apel nu a admis încălcarea drepturilor și libertăților inculpaților, constatate ca fiind încălcate prin hotărârile CtEDO în alte cauze.

Astfel, Colegiul conchide că în prezenta cauză penală nu se atestă eroarea de drept prevăzută de art. 427 alin.(1) pct. 15) Cod de procedură penală.

Cu referire la eroarea de drept prevăzută de art. 427 alin. (1) pct. 16) Cod de procedură penală, invocată în recursul ordinar declarat de către Cernomoreț S. în comun cu inculpatul Gordei M., Colegiul atestă că, în argumentarea acestui temei, recurenții se referă la decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție nr. 1ra-565/2015 din 19.05.2015, însă, în speță, la acest capitol, instanța de apel a menționat că potrivit jurisprudenței CtEDO, s-a statuat că probele obținute într-un mod ilegal nu constituie în sine o încălcare a dreptului inculpatului la un proces echitabil, precizând în acest sens, că potrivit hotărârii CtEDO pronunțată în cauza Schenk c. Eleveției (12.07.1988) s-a statuat că utilizarea unei înregistrări ce poartă semnele ilegalității, din motiv că nu a fost ordonată de către judecătorul de instrucție, nu este încălcare a unui proces echitabil, deoarece apărarea a avut posibilitate de a contesta autenticitatea înregistrărilor în termenii și modul stabilit prin lege.

Mai mult decât atât, Colegiul lărgit reține, că concluziile instanței de apel privind vinovăția inculpaților în comiterea infracțiunii incriminate, nu sunt bazate doar pe înregistrările audio efectuate de către martorul Vișnevschi Olesea până la începerea urmăririi penale pe acest caz, deoarece la baza condamnării inculpaților instanța de apel a pus un șir de probe, descrise la pct. 5 din prezenta decizie, pe care corect le-a apreciat prin prisma prevederilor art. 101 Cod de procedură penală.

Or, instanța de recurs a statuat mai sus, că aprecierea sau reaprecierea probelor este o competență și prerogativă legală a instanțelor de fond și nu constituie un temei de drept separat de casare din numărul celor incluse în art. 427 Cod de procedură penală, astfel că invocarea acestei chestiuni în recursul ordinar drept temei de casare este lipsită de suport legal.

Cu referire la alegațiile recursului declarat de avocatul Cernomoreț S. în comun cu inculpatul Gordei M. că instanța de apel a refuzat în satisfacerea demersului apărării în numele inculpatului Gordei M., privind reluarea cercetării judecătorești pentru a fi reprodusă înregistrarea video a acțiunilor de urmărire penală, în special, a reținerii și percheziției lui Gordei M., acest fapt nefiind menționat nici în decizia instanței de apel, Colegiul lărgit constată

că acest argument este neîntemeiat și care urmează a fi respins din următoarele considerente.

Potrivit procesului verbal al ședinței de judecată din 27.01.2016, Colegiul penal al Curții de Apel Bălți, prin încheierea inclusă în procesul verbal al ședinței de judecată (f.d.205, vol. IV) a fost respins demersul avocatului Cernomoreț S., privind reluarea cercetării judecătorești ca fiind unul neîntemeiat, deoarece înregistrările video au fost examinate în instanța de fond, fiind audiate părțile vătămate în prezența avocatului, care a avut dreptul de a pune întrebări și de a clarifica toate circumstanțele cauzei, iar divergențe care există între procesele verbale de reținere, de audiere nu generează necesitatea de a fi reluată cercetarea judecătorească și a examina din nou probele, deoarece părțile au dreptul de a face trimitere la aceste probe iar instanța de apel are dreptul de a le examina și de a le da apreciere o dată cu pronunțarea hotărârii.

Mai mult ca atât, potrivit prevederilor art.383 alin. (1) Cod de procedură penală, dacă în cursul deliberării instanța constată că o anumită circumstanță necesită concretizare pentru justa soluționare a cauzei, instanța poate relua cercetarea judecătorească prin încheiere motivată.

Astfel, Colegiul lărgit constată că, instanța de apel motivat a respins demersul avocatului Cernomoreț S. privind reluarea cercetării judecătorești, or, chestiunea privind reluarea cercetării judecătorești constituie o prerogativă a instanței de judecată dar nu o obligație.

Cu referire la alegațiile recursului declarat de avocatul Cernomoreț S. în comun cu inculpatul Gordei M. că probele citite de către partea apărării nu au fost reflectate în decizie și nici în procesul verbal al ședinței de judecată, în special, procesul verbal de audiere suplimentară a lui Gordei M. la faza urmăririi penale, când acesta a declarat că a fost impus să colaboreze cu organele de anchetă pentru a-l documenta pe procurorul Tcaci V., Colegiul lărgit reține, că partea apărării nu a formulat obiecții la procesul verbal al ședinței de judecată potrivit prevederilor art. 336 Cod de procedură penală, prin urmare, alegațiile recursului în acest sens nu pot fi reținute ca fiind întemeiate.

Reieșind din cele expuse supra, Colegiul lărgit a ajuns la concluzia, că temeiurile invocate de recurenți, nu și-au găsit confirmare la examinarea recursurilor. Astfel de erori de drept în speța examinată nu s-au comis, prin urmare, hotărârea atacată este legală și întemeiată, deoarece la judecarea cauzei în ordine de apel, instanța a respectat prevederile legale relevante, prescrise de art. 414-419 Cod de procedură penală, considerente din care Colegiul lărgit conchide, că recursurile ordinare declarate urmează a fi respinse, ca inadmisibile, cu menținerea deciziei instanței de apel.

9. În temeiul art. 434 și 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Respinge ca inadmisibile recursurile ordinare declarate de către avocatul Cernomoreț Sergiu în comun cu inculpatul Gordei Mihail, și de avocatul Baban Nicolae în numele inculpatului Tcaci Vasile, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 25 mai 2016, în cauza penală privindu-i pe **Gordei Mihail xxx și Tcaci Vasile xxx**, cu menținerea hotărârii atacate
Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la **12 mai 2017**.

Președinte

Petru Ursache

Judecători

Nadejda Toma

Ghenadie Nicolaev

Constantin Alerguș

Vladimir Timofti